FXM
FÖRSVARSEXPORTMYNDIGHETEN

UPPFÖRANDEKOD

DETTA ÄR FÖRSVARSEXPORTMYNDIGHETEN

Försvarsexportmyndighetens uppdrag är att främja svensk försvarsexport, när den är av försvarspolitiskt intresse.

Myndigheten stöder företags försvarsnyttiga export och företräder staten vid försvarsexportaffärer och annan försäljning.

Inom ramen för exportstöd leder FXM exportfrämjande verksamhet i samverkan med andra myndigheter och försvars- och säkerhetsindustrin. Vi främjar export både från större företag och från små och medelstora företag.

Främjandet omfattar förutom försvarsmateriel även export av militär teknologi för civila ändamål. Detta då militär teknik ofta måste kunna användas även i civila sammanhang för att vara lönsam för företagen.

Det är Inspektionen för strategiska produkter, ISP, som granskar och kontrollerar försvarsexporten. FXM agerar endast när ISP bedömt en eventuell export som möjlig.

Vårt uppdrag är att främja svensk försvarsexport
– när den är av försvarspolitiskt intresse.

INNEHÅLLS-FÖRTECKNING

2 Detta är Försvarsexportmyndigheten
3 Innehållsförteckning
4 Generaldirektören har ordet
6 Om uppförandekod
7 FXM:s värdeord
8 Anställd i staten
10 Likabehandling och mångfald
11 Offentlighet och sekretess
12 Säkerhet
14 Möten och resor
15 Representation och gåvor
16 Åtgärder mot mutor och korruption
18 Sociala medier

Generaldirektören har ordet

VI SKAPAR SJÄLVA BILDEN AV FXM

Din inre kompass skapar bilden av FXM. Det vi gör, bra eller mindre bra, döms vi efter. Med denna uppförandekod har vi nu en gemensam skriftlig utgångspunkt för en kontinuerlig dialog.

Vår uppförandekod är ett av FXM:s viktigaste dokument. Den ger oss ramar för vårt handlingsutrymme. Den ska inspirera och förebygga. Men ditt ansvar stannar inte vid uppförandekoden. Den ger inte alla svar. Det viktigaste instrumentet i vårt arbete är din och min inre kompass. Utgångspunkten för den inre kompassen är våra värdeord:

- Etisk
- Förtroendeingivande
- Framtidsinriktad

Dessa har vi tillsammans definierat och beskrivit innebörden av. Läs mer på sidan 7.

FXM:s verksamhet bygger på relationer – med kollegor, samarbetspartners, underleverantörer och med samhället i övrigt. Och alla goda relationer bygger på tillit och integritet samt respekt för alla människors lika värde. Vi tar dagligen beslut som påverkar våra relationer. När dessa beslut innebär ett etiskt dilemma blir det svårt. Här måste alla vara tillräckligt professionella och insiktsfulla för att kunna värdera varje enskild situation så att vi agerar på ett sätt som vi själva kan stå för och som gagnar bilden av FXM. Det är viktigt att vi inte bara följer de regler som ingår i rollen som FXM:are, utan även förstår vikten av dem.

FXM representerar Sverige. Vi ska vara goda förebilder och stå för gott affärsmannaskap. Vi ska behandla våra samarbetspartners, konkurrenter och dem vi representerar på ett hederligt och rättvist sätt.

Vi ska alltid ställa oss frågorna: *Känner jag mig bekväm med mitt beslut? Följer jag våra värdeord?*

Om svaret är osäkert eller nej är det din skyldighet att prata med mig, din närmaste chef eller någon medarbetare. Det gäller framförallt de så kallade gråzonerna, det vill säga när det kan vara svårt att ta ett beslut. Det är av yttersta vikt att du som anställd tillsammans med mig, din chef och dina kollegor öppnar upp en diskussion om dessa frågor. Inget regelverk kan hantera gråzonerna, de är ju inte svartvita, utan det är i dialogen som vi hittar lösningarna.

Min förhoppning är att FXM:s uppförandekod ska ge dig, oavsett om du har varit med sedan 2010, anställd senare eller är nyanställd, tillräckligt med stöd för att du, tillsammans med oss andra på myndigheten, skapar en positiv bild av FXM och därmed även bidrar till en positiv bild av Sverige.

Ulf Hammarström

”... alla goda relationer bygger på tillit och integritet samt respekt för alla människors lika värde.”

Om uppförandekod

VARFÖR HAR VI EN UPPFÖRANDEKOD?

Uppförandekoden förklarar hur vi som arbetar på FXM bedriver verksamheten på ett etiskt, förtroendeingivande och framtidsinriktat sätt.

Uppförandekodens syfte är att belysa de förhållningssätt som gäller inom FXM och i våra kontakter med samarbetspartners, andra myndigheter, leverantörer och samhället i övrigt. FXM:s uppförandekod ligger till grund för de vardagliga beslut som fattas i verksamheten och som påverkar vår omgivning.

Uppförandekoden tar upp viktiga regler och principer som alla medarbetare inom FXM behöver känna till och följa. Vi uppmanar även våra partners och leverantörer att utnyttja vår uppförandekod. Verksamheten ska alltid följa svensk lag och lagen i de länder vi verkar i.

Uppförandekoden inkluderar affärsmässiga principer, mänskliga och demokratiska rättigheter samt rutiner på arbetsplatsen. Koden kommer att ses över kontinuerligt. All information om interna föreskrifter kan du hitta på intranätet.

Chefer

Varje chef bidrar till att skapa en kultur i linje med koden. Denne ska ta initiativ till att koden följs och ta ansvar för att förebygga, upptäcka och hantera varje tillfälle där koden inte följs på myndigheten eller inom sitt eget verksamhetsområde.

Medarbetare

Varje medarbetare har kunskap om, bidrar till, och tar ansvar för, att agera utifrån uppförandekoden och de dokument som anges i uppförandekoden.

FXM:s värdeord

VILKEN ROLL HAR FXM:S VÄRDEORD?

Syftet med värdeorden är att ringa in allvaret i vår verksamhet. Hos oss är det av yttersta vikt att alla medarbetare känner till och lever upp till dessa.

ETISK

- Vi agerar med trovärdighet
- Vi har integritet och drar gränser
- De beslut vi fattar ska tåla att granskas

FÖRTROENDEINGIVANDE

- Vi är tillgängliga och transparenta i vårt arbetssätt
- Vi håller det vi lovar
- Vi fullföljer beslutade inriktningar och andra fastlagda planer
- Vi visar handlingsförmåga – fattar beslut och verkställer sedan
- Vi präglas av affärsmässighet

FRAMTIDSINRIKTAD

- Vårt tänkande präglas av strategisk långsiktighet
- Vi är insatta i försvarets framtida förmågebehov
- Vi bygger långsiktiga relationer med myndigheter och samarbetspartners samt värnar dessa
- Vi kompetensutvecklar och tillför organisationen ny kompetens

Punkterna under varje värdeord togs fram gemensamt av alla FXM:are år 2012.

Anställd i staten

ETT ANSVARSFULLT OCH VIKTIGT UPPDRAG

Du som arbetar statligt bidrar till att skapa samhällsnytta för alla som bor i Sverige, utveckla vår ekonomi och bygga Sveriges relationer med omvärlden.

Som statligt anställd arbetar du på uppdrag av medborgarna, via uppdragsgivarna regering och riksdag. Vår verksamhet styrs av de offentligrättsliga lagar som gäller myndigheter.

Rättssäkerhet är grundläggande för all statlig verksamhet. Medborgarna måste kunna lita på att besluten som fattas på myndigheter grundar sig på de lagar som gäller. De måste också vara säkra på att myndigheter är sakliga och opartiska i sina bedömningar och beslut. Regeringsformen anger att ärendehantering ska ske med självständighet, det vill säga regeringen ska inte bestämma i ärenden som rör myndighetsutövning. Samtidigt har alla myndigheter en lydnadsplikt till regeringen i ärenden som inte gäller myndighetsutövning mot enskild.

Oavsett vilken statlig anställning du har finns en värdegrund för hela den statliga sektorn. Värden som utgår ifrån lagar och förordningar.

Den gemensamma värdegrunden för statsanställda bygger på sex principer:

1. demokrati
2. legalitet
3. objektivitet, saklighet och likabehandling
4. fri åsiktsbildning
5. respekt
6. effektivitet och service

En statsanställd bör utöva sin roll med såväl sin egen som andras integritet för ögonen.

HR-fliken på FXM:s intranät innehåller utförligare information om anställningsvillkor. På Arbetsgivarverkets webbplats kan du också läsa mer om att jobba statligt. I skriften *Den gemensamma statliga värdegrunden*, som finns på www.regeringen.se, kan du läsa mer om de sex principerna.

”Rättssäkerhet är grundläggande för all statlig verksamhet. Medborgarna måste kunna lita på att besluten som fattas på myndigheter grundar sig på de lagar som gäller”

Likabehandling och mångfald

NOLLTOLERANS MOT DISKRIMINERING

Jämlikhet, jämställdhet, medmänsklighet och integritet. Det är nyckelord för FXM:s arbete för likabehandling och mångfald.

FXM utgår från alla människors lika värde, vare sig det gäller en kollega, en samarbetspartner eller någon annan. Ingen ska uppleva sig bli diskriminerad eller kränkt i sin kontakt med eller arbete för FXM.

Vår verksamhet ska genomsyras av likabehandling. Det kan innebära att medarbetare internt står upp för en kollega eller att i kontakter med omvärlden värna den svenska synen på alla människors lika värde. Som anställd på FXM har var och en av oss ett ansvar att se till att vi inte uppför oss kränkande, vare sig internt eller externt.

”FXM utgår från alla människors lika värde, vare sig det gäller en kollega, en samarbetspartner eller någon annan.”

Varje medarbetare har en skyldighet att informera sig om vad som gäller om likabehandling. Diskrimineringsgrunderna enligt lag är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trostillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Reglerna om diskriminering finns i diskrimineringslagen (2008:567). Läs FXM:s *Policy mot Sexuella trakasserier, trakasserier och kränkande särbehandling* på intranätet.

Offentlighet och sekretess

ÖPPENHET OCH HEMLIGA HANDLINGAR

Som myndighet innefattas FXM av offentlighetsprincipen. Den ger var och en rätt att begära och skyndsamt få ta del av allmänna handlingar.

Demokratin mår bra av att granskas. Insyn i den offentliga verksamheten är grundläggande och ger möjlighet att påverka och minskar risken för ohederligheter. Det är en nödvändig del av demokratin.

Eftersom FXM arbetar med frågor som rör Sveriges och andra länders försvar, finns det ibland grund för att sekretessbelägga information. Detta eftersom det kan påverka såväl Sveriges som andra länders säkerhet och vårt förhållande till andra länder om informationen görs offentlig. Vi hanterar även information som rör enskilda företag och som kan skada dem om den görs allmänt känd. Att vi hanterar sekretessbelagda uppgifter med försiktighet är av grundläggande betydelse för förtroendet för FXM. Det är viktigt att FXM följer sekretessreglerna i samband med affärer, upphandlingar och i andra sammanhang där sekretessbelagda uppgifter hanteras. FXM hanterar information med olika sekretessgrad beroende på hur känsliga uppgifter det gäller. Informationssäkerhet handlar om att ge sekretessbelagda uppgifter skydd mot obehörig insyn och påverkan. Varje medarbetare har skyldighet enligt lag att följa de säkerhetsåtgärder som krävs för att skydda FXM:s information.

En offentligt anställd har meddelarfrihet och rätt att lämna uppgifter till media, om avsikten är att uppgiften ska publiceras. Journalister är skyldiga att skydda sina källor. Arbetsgivaren har inte rätt att efterforska varifrån uppgifterna kommer. Meddelarfriheten innebär inte att man får lämna ut hemliga handlingar. Det finns även vissa begränsningar i meddelarfriheten, till exempel när det gäller rikets säkerhet.

FIF

Läs mer i tryckfrihetsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), och i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641). Bedömning av olika sekretessgrader finns i FIF 011 *Hantering av hemlig uppgift* och FIF 012 *Hantering av kommersiell sekretess och enskild sekretess*. I FIF 015 *Mediakontakter* finns information om riktlinjer i mediefrågor.

Säkerhet

EN SÄKER MYNDIGHET

FXM ska vara en säker myndighet och som anställd har man ett ansvar att hantera information på ett varsamt sätt.

Inom FXM hanteras stora mängder information som är sekretessbelagd eller skyddsvärd av annat skäl. Denna information hanteras på olika lagringsmedier och informationssystem. Sättet att hantera denna information regleras av lagar, förordningar och interna föreskrifter. Som användare av FXM:s informationssystem är du skyldig att följa de IT-säkerhetsbestämmelser som myndigheten har.

FXM:s lokaler klassas som skyddsobjekt vilket innebär att det råder fotoförbud och att obehöriga inte släpps in utan godkänd besöksmottagare. Samtliga besökare ska anmälas till receptionen och du är ansvarig för dina besökare under hela deras vistelse i lokalerna. Extra viktigt är detta utanför ordinarie arbetstid. Lokalerna har inpasseringskontroller och olika larmfunktioner som det är viktigt att du hjälper till att upprätthålla genom att alltid bära och använda ditt personliga inpasseringskort samt säkerställa att ditt säkerhetsskåp är stängt när du går. Lokalerna bevakas av skyddsvakter.

Utbildning är en grundförutsättning för att ha ett bra säkerhetsskydd inom myndigheten. Samtlig personal ska ha kunskaper om rutiner, organisation och hotbild rörande FXM:s verksamhet. Användare av IT-system ska genomgå grundläggande informationssäkerhetsutbildning för hantering av hemlig uppgift.

FIF

Mer information finns på intranätet under Säkerhetsskydd, samt i FIF 010 *Informationsklassningsmodell*, FIF 011 *Hantering av hemlig uppgift* och FIF 012 *Hantering av kommersiell sekretess och enskild sekretess*.

”Sättet att hantera denna information regleras av lagar, förordningar och interna föreskrifter. Som användare av FXM:s informationssystem är du skyldig att följa de IT-säkerhetsbestämmelser som myndigheten har.”

Möten och resor

ANSVARSFULLT RESANDE

FXM bedriver en stor del av verksamheten ute i världen. Möten och resor sker dagligen och därför ökar kraven på oss.

När vi har behov av möten ska de planeras utifrån rimlig kostnad och miljöpåverkan. Vi överväger alltid om en tjänsteresa är nödvändig och använder alternativa mötesformer, exempelvis telefon, i största möjliga utsträckning. Först när vi kommit fram till att det inte är möjligt kan det blir aktuellt att tjänsteresa.

Tjänsteresor ska alltid godkännas i förväg av behörig överordnad. Resan ska planeras i god tid så att en kostnadseffektiv resebokning är möjlig. Resebiljetter och hotellrum ska bokas genom den resebyrå som myndigheten har avtal med eller den av FXM:s säkerhetsskydd anvisade. FXM:s Resesäkerhetsprogram ska användas inför och under resan samt vid en eventuell incident. För lokala resor är promenad eller kommunala färdmedel alltid de

första alternativen. Om vi åker taxi, samåker vi i mesta möjliga mån.

Sekretessbelagda handlingar som medtas på resor och möten hanterar vi aktsamt. Dessa checkas inte in och vi lägger dem inte ifrån oss. Att vara påverkad, till exempel av alkohol, är givetvis inget som är förenligt med ansvar för sekretessbelagda handlingar.

När du reser i tjänsten se till att ta med ditt SOS-kort och gå in på International SOS:s webbplats för att uppdatera dig om eventuella säkerhetsrisker.

FIF

Läs mer om riktlinjerna i FIF 002 *Tjänsteresor*. På intranätet, under Resor, finns mer detaljerad information kring bokning av tjänsteresor med olika färdsätt och om FXM:s resesäkerhetsprogram.

Representation och gåvor

SUNT FÖRNUFT VID REPRESENTATION

FXM:s verksamhet finansieras av skattebetalarna och våra affärer. Det är viktigt för myndighetens förtroende att pengarna hanteras med gott omdöme.

Representation ska alltid ha ett direkt samband med och värde för vår verksamhet. Representationen ska präglas av måttfullhet och restriktivitet.

Deltagande i representation i form av måltid eller annan aktivitet som betalas av ett företag, en leverantör, konsulter etc. ska ske med stor restriktivitet. Detta får som huvudregel endast förekomma om det kan anses vara ett naturligt led i ett affärssammanhang eller liknande.

Många anställda på FXM har omfattande externa kontakter. I dessa kontakter förekommer ibland erbjudanden om representation och gåvor. Det gäller att vara observant eftersom det kan röra sig om en otillbörlig förmån. Gränsen mellan en tillbörlig och en otillbörlig förmån eller belöning är flytande och kan växla beroende på situationen.

”Det är viktigt för förtroendet för myndigheten att pengarna hanteras effektivt och med gott omdöme.“

Den som är offentliganställd bör betrakta varje förmån som otillbörlig om den kan misstänkas påverka tjänsteutövningen.

FIF

Du kan läsa mer om extern och intern representation, gåvor och vilka maxbelopp som gäller i FIF 003 *Representation och gåvor*. Om att delta i representation betalad av företag, leverantör etc. och att ta emot gåvor kan du läsa mer om i FIF 004 *Etiska riktlinjer*.

Åtgärder mot mutor och korruption

EN KORREKT AFFÄRSVERKSAMHET

FXM:s verksamhet ska genomsyras av ett etiskt förhållningssätt med höga krav på oss själva och på samverkande organisationer och företag.

Vi på FXM ska uppträda så att allmänheten kan ha ett stort förtroende för myndigheten. Ingen på FXM ska försätta sig i en situation där man kan misstänkas ha blivit påverkad på ett otillbörligt sätt i sin tjänsteutövning.

Varje medarbetare ska ha ett etiskt förhållningssätt i sitt arbete, särskilt inom viktiga områden som insiderinformation, representation, gåvor, andra förmåner och sekretess. FXM ger bara stöd till företag som undertecknat en antikorruptionsförklaring.

”Vi på FXM ska uppträda så att allmänheten kan ha ett stort förtroende för myndigheten”

Vi ska aldrig medverka till affärer eller exportstöd där korruption förekommer eller kan misstänkas förekomma. Misstanke om brott ska polisanmälas.

Vi har ett internt rapporterings-system där var och en kan rapportera misstänkta oegentligheter anonymt. Som medarbetare känner vi till och följer lagstiftningen om mutbrott och marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument.

FIF

Lagstiftningen inom områdena mutor och marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument finns i brottsbalken. Läs mer om mutor och korruption i FIF 004 *Etiska riktlinjer* och i vår etikpolicy FXM 2012/149:2.

”FXM ger bara stöd till företag som undertecknat en antikorruptionsförklaring. Vi ska aldrig medverka till affärer eller exportstöd där korruption förekommer eller kan misstänkas förekomma.”

Sociala medier

NÄR PRIVATLIV OCH YRKESLIV MÖTS

Med de sociala mediernas utveckling suddas gränsen mellan privatliv och yrkesliv ut. Detta ställer högre krav på den anställdes integritet.

Facebook, Instagram och twitter. De är några av de sociala medier som idag är populära. Tack vare dem kan vi kommunicera på nya sätt och umgås genom att dela bilder, berätta vad vi gör eller bara visa var vi befinner oss.

Sociala medier för med sig många nya möjligheter och större kommunikationsfrihet. Yttrandefrihet, kunskap och debatt stöds av kommunikation och är grundläggande delar i den demokrati vi verkar i. Men en större öppenhet medför även ett särskilt ansvar för den enskilde medarbetaren.

Sociala medier kan användas av främmande underrättelsetjänster och kriminella för att inhämta information. Information som kan användas för att påverka FXM på ett negativt sätt.

Med sociala medier suddas gränsen allt mer ut mellan vad som är privat och professionellt. Ett ökat deltagande i sociala medier ställer större krav på att du förstår din yrkesroll. När du skriver kan även yrkesrollen vara din avsändare och som anställd och i tjänsten är du en ambassadör för FXM.

Vad som är rimligt att just du kommunicerar i sociala medier måste du själv bedöma utifrån sekretesshänsyn och lämplighet. Tänk efter innan du lägger ut geografisk information om var du befinner dig, till exempel genom geotaggning eller genom att lägga upp bilder från den plats du befinner dig när du är på tjänsteresa, då det kan påverka din säkerhet och FXM:s verksamhet.

FIF

Övergripande beskrivningar om FXM:s kommunikationspolicys finns i FIF 015 *Mediepolicy* och FIF 016 *Kommunikationsstrategi*.

Text och design: Försvarsexportmyndigheten
Foto: Stefan Tell och Håkan Flank
Grafik: Försvarsexportmyndigheten och Flaticon
Tryck: November, 2014
Dnr FXM2014/21/498:2

Försvarsexportmyndigheten
Besöksadress: Östermalmsgatan 87C, 4 tr, 114 59 Stockholm
Postadress: Box 56081, 102 17 Stockholm Telefon: 08-587 13 300 www.fxm.se